

SPRAWOZDANIE
Ogólnopolska konferencja naukowa pt:
Nauczyciel. Czas. Przestrzeń. Szkoła (rola, funkcje, zadania dawniej i dziś)
Zielona Góra, 5 kwiecień 2017r.

W dniu 5 kwietnia 2017r. w gmachu Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyła się konferencja naukowa pt: *Nauczyciel. Czas. Przestrzeń. Szkoła*. Jak sugerował podtytuł powodem jej realizacji, była wymiana doświadczeń i propagowanie dobrych teoretycznych i praktycznych rozwiązań, powstałych zarówno w przeszłości i obecnie. Umożliwiają one urzeczywistnianie wielu nauczycielskich ról, funkcji i zadań wykonywanych we współczesnym zmiennym czasie.

Pomysłodawczyniami i organizatorami były: **dr hab. Małgorzata Kabat (WSE UAM)** i **prof. UZ dr hab. Ewa Kobyłecka (UZ)** wraz z pracownikami, doktorantami i partnerami ze Szkoły Podstawowej nr 18 i Gimnazjum nr 1 z Zielonej Góry. Patronat objęli: Pani Dziekan WSE UAM prof. zw. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska i Pan Dziekan Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii Prof. UZ dr hab. Marek Furmanek.

Konferencję otworzyła Prof. UZ dr hab. Ewa Kobyłecka, witając władze uczelni, współorganizatorów, zaproszonych gości, prelegentów, przedstawiciele dyrekcji szkół partnerskich oraz wszystkich przybyłych gości i studentów. Następnie kilka ciepłych słów powiedziała Pani Prodziekan Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii dr Elżbieta Kołodziejska.

Dyskurs naukowy dotyczący funkcjonowania nauczycieli w zawodzie przyczynił się do wymiany doświadczeń między teoretykami i praktykami na temat ról, zadań i funkcji nauczycieli we współczesnej szkole. Konferencja sprzyjała integracji reprezentantów środowiska akademickiego z wychowawcami dzieci i młodzieży pracującymi w placówkach oświatowych oraz podniesieniu kwalifikacji zawodowych nauczycieli.

Wystąpienia wygłoszone przez uczestników spotkania dotyczyły funkcjonowania szkoły oraz pracujących w niej nauczycieli na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat. System oświaty w naszym kraju ulegał w tym czasie znacznym przemianom. Podczas konferencji zabrali głos prelegenci z następujących ośrodków naukowych: Uniwersytetu Poznańskiego, Uniwersytetu w Kielcach, Uniwersytetu Szczecińskiego, Uniwersytetu Zielonogórskiego, Collegium Da Vinci w Poznaniu, Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, Akademii w Gorzowie Wlkp., Akademii Biznesu i Dyplomacji we Wrocławiu oraz nauczyciele a także doktoranci Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii i Wydziału Humanistycznego.

Ogromne zainteresowanie wielu osób nie tylko z dużych akademickich placówek, ale i tych mniejszych oraz prywatnych i niepublicznych świadczy o potrzebie nawiązania ściślejszej współpracy i wymiany informacji między nauczycielami pracującymi na wyższej uczelni a nauczycielami praktykami zatrudnionymi w wielu instytucjach oświatowego systemu. Każdy pedagog może w ten sposób skorzystać z możliwości doskonalenia swoich umiejętności i posiadanych predyspozycji. Stąd ogółem w konferencji wzięło udział 26 prelegentów reprezentujących 8 ośrodków naukowych, do których dołączyli przedstawiciele wywodzący się z ośrodków poza uczelnianych tj.; trzech Szkół Podstawowych, Gimnazjum i Przedszkola w łącznej liczbie 90 osób.

Obrady przebiegały w dwóch sesjach plenarnych. Pierwszą poprowadziły: Prof. UZ dr hab. Lidia Kataryńczuk - Mania i Prof. UZ dr hab. Ewa Kobyłecka. Referaty dotyczyły kształcenia i doksztalcania nauczycieli oraz wykonywania przez nich różnorodnych zadań zawodowych (Małgorzata Kabat, *Czas nauczyciela w szkolnej przestrzeni*; Jolanta Szempruch, *Dylematy startu zawodowego nauczyciela*; Elżbieta Perzycka, *Przestrzenie gentryfikacji profesjonalizmu nauczyciela w społeczeństwie sieciowym*; Beata Zamorska, *Społeczna*

sytuacja rozwoju profesjonalnego nauczycieli; Lidia Kataryńczuk-Mania, Funkcjonowanie nauczyciela w rzeczywistości szkolnej a potrzeba relaksu; Ewa Kobyłecka, Wspieranie kompetencji aksjologicznych uczniów jako ważne zadanie nauczycieli współczesnej szkoły; Agnieszka Piejka, Kompetencje praktyczno - moralne nauczyciela a kształtowanie kultury pokoju; Dorota Miłoszewska, Zadania nauczycieli historii i wiedzy o społeczeństwie w okresie przemian globalnych - kontekst nowej reformy edukacji; Mariusz Walak, Cyfrowy nauczyciel - nowe technologie i trendy w edukacji).

Kolejnej sesji przewodniczyły: dr hab. Małgorzata Kabat i prof. UZ dr hab. Ewa Kobyłecka. Wystąpienia prelegentów ukazały obszary funkcjonowania szkoły i współpracujących w niej podmiotów edukacji (Krzysztof Wawrzyniak, *Szkoła (nie)równości - otwartość na potrzeby podmiotów szkolnej społeczności*; Katarzyna Jadach, *Prawne uwarunkowania realizacji opiekuńczej funkcji szkoły*; Ewa Kowalska, *Obrazy szkoły w debacie o sześciolatkach*; Regina Korzeniowska, *Wykorzystanie tutoringu w procesie wspomagania rozwoju umiejętności życiowych u uczniów z niepełnosprawnością intelektualną*; Justyna Strykowska, *Emocjonalne motyle. Wspomaganie rozwoju emocjonalno-społecznego dzieci i młodzieży podczas zajęć wychowawczo-profilaktycznych*; Joanna Smyła, *Rola nauczyciela w kreowaniu przyszłości uczniów*; Jolanta Gebreselassie, *Rodzina dziecka z niepełnosprawnością intelektualną a edukacja*; Bogumiła Walak, *Warunki społeczno-bytowe nauczycieli szkół podstawowych w latach 1961-1989 na Ziemi Gorzowskiej*; Halina Szelağ, *Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie w liceum ogólnokształcącym - jego rola i cechy pożądane przez uczniów*; Teresa Listwan, *Rola współpracy z rodzicami we współczesnej szkole, jej szanse i zagrożenia*).

Na zakończenie nauczyciele pracujący w szkołach podstawowych i gimnazjach w Zielonej Górze, Nowym Miasteczku, Gorzowie Wlkp. oraz grupa doktorantów przedstawili swoje doświadczenia praktyczne (Dorota Brylla, *Trawa nie rośnie szybciej, gdy się ją ciągnie za źdźbło, czyli jak pomóc dziecku w nauce*; Elżbieta Gazdecka, *O możliwościach zastosowania gier planszowych przez nauczycieli różnych specjalności w procesie dydaktycznym*; Apolonia Obuchowicz, *Plastyczna działalność pozalekcyjna uczniów szkoły podstawowej nr 18 w Zielonej Górze*; Emilia Kuligowska, *Specyfika pracy artystyczno-dydaktycznej na przykładzie Szkoły Muzycznej Musichome w Zielonej Górze*; Anita Jatczak, *Wspieranie rozwoju dziecka poprzez jego kontakt ze sztuką (muzyką)*; Irena Sikora-Leśna, *Inscenizacja, teatrzyk dziecięcy, drama a zabawa w teatr jako formy edukacji dzieci przez twórczość*; Tymoteusz Ławecki, *Zastosowanie tabletów w procesie edukacji na poziomie elementarnym*).

Końcowe wystąpienia stawały się sygnałem rozpoczęcia dyskusji, która przeniosła się na przerwę kawową i obiad. Wymiana zdań stanowi niezwykle istotną część konferencji. Ujawniła różne poglądy i stanowiska zarówno wśród teoretyków, jak i praktyków, nie wyłączając z tego kandydatów na nauczyciela.

Referenci treści wykładów, komunikatów z badań, rozwiązań metodycznych i praktycznych przedstawiali w sposób ogólny pokazując wiele dróg osiągnięcia aktywności i sprawności przez nauczyciela w danych interwałach czasowych w swoich szkolnych przestrzeniach, jak i w wybranej profesji. Były omawiane i szczegółowe rozwiązania, w których nie zapomniano o profilaktyce, jak i raczkującej edukacji włączającej propagowanej wśród pracowników oświaty przez Prof. S.Dylaka. Podjęte przez uczestników konferencji głosy wpisują się w zróżnicowany charakter wywiązywania się z nauczycielskich powinności i zawodu, której każdy indywidualnie poświęca czas inwestując najpierw w nabywanie predyspozycji i kompetencji oferowanych przez system kształcenia. Zachodzące w nim przeobrażenia wynikają z postępu cywilizacyjnego, zmian zewnętrznych warunków oddziałujących na nauczyciela i odczuwaną w większym lub mniejszym stopniu potrzebę poszukiwania, przyswajania nowej wiedzy, by nadażyć za obecnymi wymaganiami. Dlatego, wspólnie zorganizowana konferencja naukowa wraz ze środowiskiem praktyków nie tylko przybliżyła sylwetkę osoby uprawiającej najstarszą profesję, ale i pokazała rozmaite wymiary

tego zawodu. Ważną jego częścią staje się rozwijanie wzajemnej współpracy nauczyciela z dalszym i bliższym otoczeniem przyczyniając się do zapobiegania szkolnej niemocy osób w niej pracujących i uczących się, jak i samej instytucji po to, by mnożyć przestrzeń personalnego i społecznego doskonalenia jednostki i dalszego wznoszenia się na wyższy poziom uzyskania wcześniej zdobytych pedagogicznych kwalifikacji.

Wszystkie rozważania i analizy za zgodą autorów znajdują się w recenzowanej zbiorowej publikacji pod redakcją inicjatorek konferencji. Konferencja stała się tym istotnym punktem w czasie, gdzie nauczyciel zyskał chwilę na przeżycie czegoś odmiennego odbiegającego od codzienności i szkolnego rytmu dnia. Zainspirowało to organizatorów do kontynuowania i zacieśniania współpracy między uczelniami a placówkami oświatowymi, łącząc w ten sposób środowiska teoretyków z praktykami. Ponadto, dyskutanci wyrazili chęć uczestnictwa w kolejnym spotkaniu za rok.

*dr. hab. Małgorzata Kabat
Zakład Metodologii Nauk o Edukacji
Wydział Studiów Edukacyjnych UAM
prof. UZ dr hab. Ewa Kobyłecka
Zakład Pedagogiki Szkolnej
Wydział Pedagogiki, Psychologii i Socjologii
Uniwersytet Zielonogórski*